

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 8P/97/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115220968
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiana Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2016:2115220968.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava samosudkyňou JUDr. Bibiána Ťažiarovou, vo veci starostlivosti o maloletého S. H., narodeného XX. XX. XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, dieťa rodičov: A. H., rodená S., narodená XX. XX. XXXX, bytom N. XXX, C., toho času G. Q. Y., A. XXX, U. V. a M. H., narodený XX. X. XXXX, bytom N. XXX, C., toho času, G. Q. Y., A. XXX, U. V., o náhradnej starostlivosti nad maloletým,

rozhodol:

I. Súd nariaďuje nad maloletým ústavnú starostlivosť v Detskom domove, detské centrum Karola Sidora 134, Ružomberok.

II. Matka je povinná platiť na výživu maloletého sumu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené a nepľnoleté dieťa Detskému domovu Ružomberok vždy do 15. dňa každého mesiaca dopredu počnúc právoplatnosťou rozsudku.

III. Otec je povinný platiť na výživu maloletého sumu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené a nepľnoleté dieťa Detskému domovu Ružomberok vždy do 15. dňa každého mesiaca dopredu počnúc právoplatnosťou rozsudku.

IV. Súd obmedzuje rodičom maloletého vo výkone rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému v rozsahu zastupovania maloletého v bežných a podstatných veciach pred súdmi, inými štátnymi orgánmi, organizáciami, orgánmi štátnej správy a samosprávy, školskými inštitúciami a pri vybavovaní osobných a cestovných dokladov pre maloletého.

V. Súd ustanovuje maloletému za opatrovníka Obec Lúčky, ktorý bude maloletého zastupovať v rozsahu obmedzenia výkonu rodičovských práv a povinností u rodičov maloletého.

VI. Opatrovník je povinný vykonávať svoju funkciu v záujme maloletého.

VII. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Uznesením č. k. 8P/97/2015-1 zo dňa 10. 11. 2015 začal súd konanie o náhradnej starostlivosti nad maloletým.

Uznesením č. k. 8PPOm/2/2015-8 zo dňa 18. 8. 2015 bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov do Detského domova Piešťany, Sasinkova 11, Piešťany.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca, kolízneho opatrovníka, starostu obce Lúčky, oboznámením sa obsahom spisového materiálu najmä podaním Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok zo dňa 16. 11. 2015 a zo dňa 15. 2. 2016, správou detského domova zo dňa 5. 2. 2016, potvrdením o príjme matky a otca, potvrdením o zrážke ubytovne zo dňa 16. 2. 2016, s obsahom celého spisového materiálu a zistil nasledovný skutkový stav.

Kolízny opatrovník uviedol, že navrhuje nad maloletým nariadiť ústavnú starostlivosť v Detskom domove, detské centrum, Karola Sidora 134, Ružomberok, nakoľko rodičia maloletého nemajú vytvorené bytové podmienky na starostlivosť o maloletého, obývajú ubytovňu, v ktorej nie je dovolený pobyt maloletého dieťaťa. Maloletý je od 18. 8. 2015 v Detskom domove Piešťany, keď matka maloletého z dôvodu psychických problémov nemohla zabezpečiť starostlivosť o maloletého a otec bol zamestnaný v spoločnosti HOPI. Starí rodičia Y. a R. S., bytom N. XXX z dôvodu zlého zdravotného stavu a vyššieho veku nedokážu maloletému poskytnúť riadnu starostlivosť. Avšak prejavili záujem o kontakt s maloletým, v prípade jeho umiestnenia v domove v blízkosti ich bydliska. Príbuzní zo strany otca maloletého, matka otca, má zhoršený zdravotný stav, sestra otca trpí viacerými zdravotnými ochoreniami a jej manžel požíva nadmerne alkoholické nápoje. Sestra otca maloletého A. V. neprejavila o starostlivosť žiadnu záujem. Lekárka maloletého Y.. W. ako aj matky maloletého sa vyjadrila tak, že vzhľadom na diagnostikovaný psychický problém matky, táto pravdepodobne nie je schopná sama zabezpečiť starostlivosť o maloletého. Šetrením neboli zistené žiadne osoby tak, aby bolo možné riešiť situáciu náhradnou osobnou starostlivosťou. Podľa vyjadrenia Detského domova Piešťany, rodičia navštívili maloletého dvakrát. Navrhli obmedziť rodičom rodičovské práva v rozsahu zastupovania a správy majetku, v rozsahu osobnej starostlivosti a ustanoviť Obec Lúčky za opatrovníka maloletému.

Matka uviedla, že súhlasí s nariadením ústavnej starostlivosti, s obmedzením rodičovských práv a s ustanovením opatrovníka maloletému. Vzhľadom na jej pomery a zdravotný stav nie je schopná zabezpečiť starostlivosť o maloletého. Na ubytovni žijú s manželom. Brigáduje v spoločnosti Readyteam, po úraz od 20.1.2016 začala opäť pracovať. Mesačne platia náklady na bývanie v ubytovni 136,- eur. V súvislosti so zdravotným stavom nemá žiadne zvýšené výdavky, neberie lieky. Okrem maloletého nemá inú vyživovaciu povinnosť. V januári 2016 naposledy boli navštíviť maloletého.

Otec uviedol, že súhlasí s nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletým, s obmedzením rodičovských práv a s ustanovením opatrovníka. Je zamestnaný v spoločnosti Readyteam na dohodu, mesačne má priemerný čistý mesačný príjem okolo 300,- eur. S manželkou žijú na ubytovni. Nie je schopný zabezpečiť starostlivosť o maloletého. V budúcnosti by súhlasili s adopciou maloletého.

Starosta obce Lúčky uviedol, že súhlasí s ustanovením obce na opatrovníka maloletému.

Podľa ustanovenia § 54 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti, ods. 2 súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv, ods. 3 za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa, ods. 4 ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok, ods. 5 súd v rozhodnutí, ktorým nariadiť ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

Podľa ustanovenia § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,

ods. 2 ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti, ods. 3 súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

Podľa ustanovenia § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Podľa ustanovenia § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť, ods. 2 obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, ods. 3 každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, ods. 4 pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará, ods. 5 pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa ustanovenia § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa ustanovenia § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery, ods. 3 pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov; ods. 3 pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 2 písm. c/ bod 2 zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm
90,42 eur mesačne, ak ide
2. o nezaopatrené dieťa.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že na základe predbežného opatrenia je maloletý od 18. 8. 2015 v Detskom domove Piešťany, keď rodičia maloletého nezvládali a ani v súčasnosti nie sú schopní zabezpečiť maloletému riadnu starostlivosť, keď nemajú žiadnu podporu a pomoc svojich rodín. Matka maloletého má diagnostikované psychiatrické ochorenie, a aj podľa jej vlastného vyjadrenia uvedené jej bráni v riadnej starostlivosti o maloletého. Kolíznym opatrovníkom bolo vykonané šetrenie v širšej rodine rodičov maloletého, avšak nebola zistená žiadna osoba, ktorá by bola schopná a mala záujem o náhradnú osobnú starostlivosť o maloletého. Z konania nevyplývala ani možnosť zverenie maloletého do pestúnskej starostlivosti. Rodičia matky prejavili však záujem kontaktovať sa s maloletým, v prípade jeho umiestnenia v detskom domove v blízkosti ich bydliska. Maloletého v detskom domove navštívili rodičia dvakrát, pričom zo správy Detského domova Piešťany zo dňa 5. 2. 2016 vyplýva, že dva mesiaca o maloletého rodičia neprejavili záujem z dôvodu

práceschopnosti matky a nedostatku financií. Rodičia maloletého žijú na ubytovni zamestnávateľa, v ktorej však nemôže byť maloleté dieťa. Obaja rodičia sú zamestnaní na dohodu o pracovnej činnosti, matka mala príjme za mesiac 2/2016 vo výške 53,62 eur, za mesiac 3/2016 vo výške 61,65 eur. Otec mal príjem za mesiac 2/2016 vo výške 343,87 eur, za mesiac 3/2016 vo výške 345,76 eur. Mesačne majú výdavky na bývanie vo výške 136 eur a okrem maloletého nemajú inú vyživovaciu povinnosť. V súlade s citovaným zákonným ustanovením súd nariadil nad maloletým ústavnú starostlivosť, keď vykonaným dokazovaním mal preukázanú jej dôvodnosť, pričom umiestnením maloletého v detskom domove v mieste bydliska jeho starých rodičov umožní utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho prarodičov. S ohľadom na osobné a majetkové pomery rodičov, súd im uložil platiť na výživu maloletého sumu vo výške 30% zo sumy životného minima, ktorá je ku dňu rozhodovania vo výške 27,13 eur mesačne, ktorú považoval za dôvodnú.

Podľa ustanovenia § 38 ods. 2 písm. a) zákona č. 36/2005 Z. z. ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života, b) svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo c) nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa, ods. 3 v rozhodnutí o obmedzení výkonu rodičovských práv podľa odseku 2 súd uvedie rozsah práv a povinností, na ktoré sa obmedzenie vzťahuje.

Podľa ustanovenia § 39 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. ak súd rozhodol o obmedzení výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k obidvom rodičom alebo k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloleťmu dieťaťu opatrovníka podľa § 60, ods. 4 vyživovacia povinnosť rodičov voči maloleťmu dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

Podľa ustanovenia § 60 ods. 1 Zákona o rodine okrem prípadov podľa § 39 ods. 3 a § 57 ods. 4 súd ustanoví maloleťmu dieťaťu opatrovníka aj vtedy, ak je to potrebné z iných dôvodov a zároveň je to v záujme maloletého dieťaťa, ods. 2 súd môže podľa odseku 1 ustanoviť za opatrovníka aj obec.

Podľa ustanovenia § 61 ods. 1 Zákona o rodine opatrovník je povinný vykonávať svoju funkciu v záujme maloletého dieťaťa, ods. 2 súd vymedzí rozsah práv a povinností opatrovníka tak, aby bol splnený účel, na ktorý bol opatrovník ustanovený, a aby boli dostatočne chránené záujmy maloletého dieťaťa.

Súd zároveň týmto rozhodnutím obmedzil rodičom ich rodičovské práva k maloleťmu, keď títo si svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec a ani nezabezpečujú výchovu maloleťmu, pričom Obec Lúčky súhlasila s ustanovením za opatrovníka a aj rodičia súhlasili s obmedzením ich rodičovským práv v rozsahu, o ktorom súd rozhodol. Pričom je potrebné uviesť, že pokiaľ bude maloleť v ústavnej starostlivosti, rodičia nebudú nad maloleťm vykonávať osobnú starostlivosť, preto v časti osobnej starostlivosti súd samostatným výrokom o uvedenom nerozhodoval.

Podľa ustanovenia § 154 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

O trovách konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 146 ods. 1 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na ich náhradu, nakoľko ide o konanie, ktoré sa môže začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu môže podať odvolanie kolízny opatrovník do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované. Ďalej musí byť v odvolaní uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

§ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
§ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
§ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
§ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
§ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
§ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
§ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
§ súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,
§ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
§ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
§ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
§ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
§ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z.; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.